EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.7.2025
COM(2025) 443 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Letno poročilo Solidarnostnega sklada Evropske unije 2021–2022

KAZALO

Uvod 2
Vloge, prejete v letih 2021 in 2022 2
- *V letu 2021* 2
- *V letu 2022* 6

Financiranje 7
Zaključitve zadev 9
- *Zaključitve zadev leta 2021* 9
- *Zaključitve zadev leta 2022* 9

Sklepne ugotovitve 10

UVOD

Člen 12 Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije[1] (v nadaljnjem besedilu: Uredba) določa, da mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o dejavnostih sklada v preteklem letu. V tem poročilu so opisane dejavnosti Solidarnostnega sklada EU v letih 2021 in 2022. V njem so tudi povzete vloge, prejete v letih 2021 in 2022, in zadeve, zaključene v obdobju poročanja. Komisija je vse vloge ocenila v skladu z merili iz Uredbe.

V letu **2021** je Komisija prejela **deset novih vlog** za finančne prispevke iz Solidarnostnega sklada EU, ki so jih predložili Belgija (hudourniške poplave), Nemčija (hudourniške poplave), dve Grčija (potres na Kreti in potres na Samosu), Španija (vulkanski izbruh), Hrvaška (potres), Ciper (gozdni požari), Luksemburg (hudourniške poplave), Nizozemska (hudourniške poplave) in Avstrija (hudourniške poplave). Štiri vloge so se nanašale na „večje naravne nesreče“, tri na „regionalne naravne nesreče“ in tri na „naravne nesreče v sosednji državi“.

Vloga Cipra zaradi suše in požarov v naravi junija 2021 ni izpolnjevala meril za upravičenost do pomoči iz Solidarnostnega sklada EU, zato ni bila sprejeta.

Španija, Hrvaška in Grčija (v obeh vlogah) so zaprosile za predplačila. Komisija je v nekaj tednih po prejemu vlog odobrila vsa predplačila in skupno izplačala približno 47,8 milijona EUR.

Izvedbeni sklep v zvezi s potresom na grškem Samosu je bil sprejet junija 2021. Izvedbeni sklep v zvezi s potresom v Petrinji na Hrvaškem je bil sprejet decembra 2021. Izvedbeni sklepi v zvezi s preostalimi sedmimi uspešnimi vlogami v letu 2021 (Belgije, Nemčije, Grčije (Kreta), Španije, Luksemburga, Nizozemske in Avstrije) so bili sprejeti decembra 2022. Poleg tega je Komisija v letu 2021 zaključila tri zadeve Solidarnostnega sklada EU.

V letu **2022** je Komisija prejela **dve novi vlogi** za finančne prispevke, povezani z naravnimi nesrečami, ki sta ju predložili Italija (poplava) in Romunija (suša). Romunska vloga se je nanašala na „večjo naravno nesrečo“, italijanska pa na „regionalno naravno nesrečo“. S tem povezana izvedbena sklepa sta bila sprejeta decembra 2023. Poleg tega je Komisija v letu 2022 zaključila tri zadeve Solidarnostnega sklada EU.

V Prilogi I so navedeni pragovi za škodo zaradi „večje nesreče“, ki so v letih 2021 in 2022 veljali za uporabo sredstev iz Solidarnostnega sklada EU. V Prilogi II je pregled vlog, odobrenih v letih 2021 in 2022, vključno z ustreznimi finančnimi informacijami.

VLOGE, PREJETE V LETIH 2021 IN 2022

- ***V LETU 2021***

  Komisija je leta 2021 prejela deset novih vlog za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU. Vse so ji bile predložene v zakonskem roku, to je „najpozneje v dvanajstih tednih od nastanka prve škode“ (člen 4(1) Uredbe). Ena vloga je bila zavrnjena, ker Ciper ni izpolnjeval meril za upravičenost do pomoči iz Solidarnostnega sklada EU, saj znesek neposredne škode, ki jo je povzročila nesreča, ni dosegel ustreznega praga. Štiri vloge so se

[1] Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 311, 14.11.2002, str. 3), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 189, 27.6.2014, str. 143) in Uredbo (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. marca 2020 (UL L 99, 31.3.2020, str. 9).

nanašale na „večje nesreče“, tri so se nanašale na „regionalne nesreče“, tri pa so temeljile na določbah za „nesreče v sosednji državi“.

Komisija je sprejela izvedbena sklepa o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU, in sicer 14. junija 2021 v zvezi s potresom v Grčiji (Samos), 23. junija 2021 pa v zvezi s potresom na Hrvaškem. Poleg tega je decembra 2022 sprejela izvedbene sklepe o dodelitvi finančnih prispevkov iz Solidarnostnega sklada EU za sedem uspešnih vlog (Belgije, Nemčije, Grčije (Kreta), Španije, Luksemburga, Nizozemske in Avstrije), ki so bile obravnavane skupaj v enem svežnju.

GRČIJA – POTRES NA SAMOSU

Oktobra 2020 je grške severne Egejske otoke Samos, Ikaria in Hios prizadel potres z magnitudo 6,9 Mw[2]. Cunami je zajel različna območja na severnem delu Samosa. Več ljudi je izgubilo življenje, poleg tega je bilo poškodovanih več kot 300 javnih in zasebnih stavb. Približno 2 000 do 3 000 ljudi se je zaradi nesreče soočilo s stanovanjsko stisko.

Grčija je 22. januarja 2021 predložila vlogo za prispevek iz Solidarnostnega sklada EU za financiranje nujnih operacij in operacij okrevanja po potresu. Svojo vlogo je predstavila kot vlogo v zvezi z regionalno nesrečo, ki je prizadela eno regijo na ravni 2 NUTS[3] (Severnoegejska regija/EL41), skupno neposredno škodo pa je ocenila na 101 252 020 EUR. Grčija je v vlogi zaprosila za izplačilo predplačila.

Komisija je Grčiji z Izvedbenim sklepom C(2021) 1623 z dne 8. marca 2021 dodelila predplačilo v višini 253 131 EUR, ki ga je nato izplačala 26. marca 2021.

Na podlagi predloga Komisije COM(2021) 201 z dne 24. marca 2021 je proračunski organ 20. maja 2021 odobril izplačilo Grčiji iz Solidarnostnega sklada EU v višini 2 531 301 EUR. Komisija je 14. junija 2021 sprejela Izvedbeni sklep C(2021) 4439 o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU. Nato je bil 5. julija 2021 izplačan še preostali znesek v višini 2 278 170 EUR.

HRVAŠKA – POTRES V PETRINJI

Hrvaška je utrpela dva niza uničujočih potresov. Prvi je marca 2020 prizadel Zagreb z okolico. Drugi je v obdobju od decembra 2020 do januarja 2021 prizadel predvsem mesto Petrinja in območje Siško-moslavinske županije. Skupna ocenjena škoda obeh nizov potresov je znašala več kot 17 milijard EUR. Razmere so bile dramatične, saj je bilo v nesrečah poškodovanih približno 26 000 stavb. Sosednje države, kot so Italija, Madžarska, Avstrija in Slovenija, so na prizadeta območja hitro poslale nujno opremo. Potresi so uničili velik del infrastrukture in številni ljudje so ostali brez domov. Neposredna škoda, ki jo je povzročil samo potres v Petrinji, je po navedbah hrvaške vlade znašala 5,5 milijarde EUR. Vloga Hrvaške z dne 10. junija 2020, s katero je zaprosila za izplačilo predplačila, se je štela kot vloga v zvezi z večjo nesrečo.

Komisija je Hrvaški z Izvedbenim sklepom C(2021) 4648 z dne 23. junija 2021 dodelila predplačilo v višini 41 325 507 EUR, ki ga je nato izplačala avgusta 2021.

[2] Stopnja po momentni magnitudni lestvici, ki sta jo izmerila grški inštitut za geodinamiko in Evro-sredozemski inštitut.

[3] Skupna klasifikacija statističnih teritorialnih enot.

Na podlagi predloga Komisije COM(2021) 963 z dne 29. oktobra 2021 je proračunski organ odobril izplačilo Hrvaški iz Solidarnostnega sklada EU v višini 319 192 359 EUR. Komisija je 22. decembra 2021 sprejela Izvedbeni sklep C(2021) 9816 o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU. Preostali znesek v višini 277 866 852 EUR je bil izplačan decembra 2021.

BELGIJA, NEMČIJA, LUKSEMBURG, NIZOZEMSKA IN AVSTRIJA (HUDOURNIŠKE POPLAVE); GRČIJA (POTRES); ŠPANIJA (VULKANSKI IZBRUH)

- Poplave v zahodni Evropi:

  Poleti leta 2021 so Belgijo, Nemčijo, Luksemburg, Nizozemsko in Avstrijo prizadele smrtonosne poplave z uničujočimi posledicami. Poplave so povzročili ekstremni vremenski pojavi. Umrlo je najmanj 243 ljudi, na tisoče pa jih je bilo treba evakuirati iz njihovih domov. Lokalna infrastruktura je bila močno poškodovana, turistična industrija pa je utrpela tudi veliko finančno izgubo, saj so se poplave zgodile sredi turistične sezone.

- Vulkanski izbruh v Španiji:

  Septembra leta 2021 je na otoku La Palma izbruhnil vulkan, potem ko je bila teden dni prej zabeležena močna potresna dejavnost, in proti morju sta se začela spuščati dva tokova lave. Lava je prekrila več kot 1 000 hektarjev površin ter uničila več kot 3 000 stavb in več bližnjih mest. Izbruh je prizadel približno 7 000 lokalnih prebivalcev. Te je bilo treba evakuirati in jim priskrbeti varovalno opremo, da so se lahko zaščitili pred škodljivimi plini, ki so se sprostili med izbruhom vulkana.

  Po navedbah vlade Kanarskih otokov je škoda presegla 1 milijardo EUR. Španska vlada je decembra 2021 predložila vlogo za prispevek iz Solidarnostnega sklada EU.

- Potres v Grčiji:

  Septembra 2021 je grški otok Kreta prizadel uničujoč potres. En človek je ob zrušitvi templja izgubil življenje, 36 ljudi pa je bilo ranjenih. Več kot 5 000 stavb na otoku je bilo poškodovanih ali niso bile več varne za uporabo. Potres velja za najmočnejši potres v Grčiji od začetka 20. stoletja. Po nesreči na tisoče hiš ni bilo več primernih za bivanje, na tisoče javnih zgradb pa ni bilo več primernih za uporabo.

  Grčija je decembra 2021 zaprosila za podporo iz Solidarnostnega sklada EU. Po navedbah grških organov je skupna škoda znašala 143 420 124 EUR, zato je bila nesreča opredeljena kot regionalna naravna nesreča.

Ocenjevanje in financiranje:

Komisija je v začetku oktobra 2021 prejela vloge petih držav članic za prispevke iz Solidarnostnega sklada EU v zvezi s poplavami julija 2021 ter vlogi Španije (vulkanski izbruh) in Grčije (potres). Da bi zagotovila enako obravnavo, je te vloge obravnavala v enem svežnju. Po predložitvi prvotnih vlog je več držav članic julija 2022 posodobilo svoje ocene škode.

Španija in Grčija sta zaprosili za predplačilo, skupna škoda, o kateri so poročali v sedmih prizadetih državah, pa je znašala več kot 36 milijard EUR. Komisija je oktobra 2022 končala ocenjevanje in proračunskemu organu predložila predlog COM(2022) 665 z dne 14. oktobra 2022. Potencialni znesek pomoči v zvezi s sedmimi vlogami za sredstva iz Solidarnostnega sklada EU (BE, DE, EL, ES, LU, NL in AT) je skupaj znašal

1,9 milijarde EUR. Ker je ta znesek bistveno presegel razpoložljiva proračunska sredstva, so bili zneski pomoči za posamezno državo sorazmerno znižani. Upoštevan je bil odbitek v višini 62,3 %, saj so skupna razpoložljiva sredstva Solidarnostnega sklada EU v letu 2022 znašala 718,5 milijona EUR, kar je 37,7 % zneska, ki bi moral biti izplačan.

Podrobna razčlenitev škode, ki jo je utrpelo sedem držav članic, in podpora zanje iz Solidarnostnega sklada EU:

- **NEMČIJA**

  Skupna škoda, ki so jo povzročile poplave, je znašala skoraj 30 milijard EUR, zato se poplave štejejo za „večjo naravno nesrečo“. Prag za „večje naravne nesreče“ je dosežen, kadar ocenjena neposredna škoda presega 3 milijarde EUR v cenah iz leta 2011 ali 0,6 % bruto nacionalnega dohodka države, pri čemer se upošteva nižji od teh zneskov[4]. Po sprejetju Izvedbenega sklepa C(2023) 1824 14. marca 2023 je Komisija 11. aprila 2023 Nemčiji izplačala 612 611 256 EUR.

- **BELGIJA**

  Tudi za Belgijo se šteje, da je utrpela „večjo naravno nesrečo“, saj je skupna neposredna škoda znašala 5,6 milijarde EUR, kar je precej nad zadevnim pragom za nesrečo. Po sprejetju Izvedbenega sklepa C(2023) 1556 1. marca 2023 je Komisija 27. marca 2023 Belgiji izplačala 87 737 427 EUR.

- **NIZOZEMSKA**

  Nizozemska je utrpela skupno škodo v višini 500 milijonov EUR. Za njeno vlogo se je štelo, da se nanaša na „naravno nesrečo v sosednji državi“, saj se je za vlogi sosednjih držav, to je Nemčije in Belgije, v zvezi z istim dogodkom štelo, da se nanašata na „večjo naravno nesrečo“. Po sprejetju Izvedbenega sklepa C(2022) 9864 16. decembra 2022 je Komisija 28. decembra 2022 Nizozemski izplačala 4 713 027 EUR.

- **AVSTRIJA**

  Tudi za vlogo Avstrije se je štelo, da se nanaša na „naravno nesrečo v sosednji državi“, saj se je za vlogo sosednje Nemčije za isti dogodek štelo, da se nanaša na „večjo naravno nesrečo“. Skupna škoda je znašala 84,6 milijona EUR. Komisija je 19. decembra 2022 sprejela Izvedbeni sklep C(2022) 9904 in Avstriji 27. decembra 2022 izplačala 797 520 EUR.

- **LUKSEMBURG**

  Tudi za vlogo Luksemburga se je štelo, da se nanaša na „naravno nesrečo v sosednji državi“, saj se je za vlogi sosednjih držav, to je Nemčije in Belgije, v zvezi z istim dogodkom štelo, da se nanašata na „večjo naravno nesrečo“. Skupna izplačila so znašala 193,3 milijona EUR. Komisija je 16. decembra 2022 sprejela Izvedbeni sklep C(2022) 9875 in 27. decembra 2022 izplačala 1 822 056 EUR.

[4] Uredba (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 189, 27.6.2014, str. 143).

- **ŠPANIJA – VULKANSKI IZBRUH**

  Za vlogo Španije se je štelo, da se nanaša na „regionalno naravno nesrečo“. Komisija je 21. marca 2022 sprejela Izvedbeni sklep C(2022) 1802 o dodelitvi predplačila za pomoč pri nujnih operacijah in operacijah okrevanja po nesreči v višini 5 391 796 EUR. Predplačilo je bilo izvedeno 2. maja 2022.

  Komisija je 19. decembra 2022 sprejela Izvedbeni sklep C(2022) 9899 o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU Španiji v višini 9 449 589 EUR. Preostali znesek v višini 4 057 793 EUR je bil izplačan 27. decembra 2022.

- **GRČIJA – POTRES**

  Za vlogo Grčije se je štelo, da se nanaša na „regionalno naravno nesrečo“. Komisija je 26. aprila 2022 sprejela Izvedbeni sklep C(2022) 2599 o dodelitvi predplačila v višini 896 375 EUR, ki je bilo Grčiji nato izplačano 19. maja 2022.

  Predlog Komisije COM(2022) 665 z dne 14. oktobra 2022 je bil predložen proračunskemu organu, ki ga je nato odobril decembra 2022. Podobno kot pri šestih zgoraj navedenih vlogah je bilo treba predlagani znesek pomoči, dodeljen Grčiji, sorazmerno znižati. Komisija je 19. decembra 2022 sprejela Izvedbeni sklep C(2022) 9865 o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU Grčiji. Preostali znesek v višini 455 511 EUR je bil izplačan 27. decembra 2022.

- ***V LETU 2022***

  ROMUNIJA – SUŠA

  Med marcem in avgustom 2022 je Romunijo prizadela huda in obsežna suša. V primerjavi s podobnimi dogodki v preteklosti je ta izstopal zaradi svoje intenzivnosti in prizadetega območja. Suša in dva zaporedna vročinska vala so negativno vplivali na kmetijski sektor (natančneje na sektor kmetijskih rastlin).

  Romunija je septembra 2022 predložila vlogo za prispevek iz Solidarnostnega sklada EU. Po navedbah romunskih organov je skupna prijavljena neposredna škoda znašala 1,3 milijarde EUR. Romunija ni zaprosila za predplačilo.

  Na podlagi predloga Komisije COM(2023) 381 z dne 23. avgusta 2023 je proračunski organ odobril izplačilo Romuniji iz Solidarnostnega sklada EU v višini 33 895 935 EUR. Komisija je 30. novembra 2023 sprejela Izvedbeni sklep C(2023) 8477 o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU. Plačilo je bilo izvedeno 14. decembra 2023.

  ITALIJA – POPLAVE

  Septembra 2022 je močno deževje povzročilo katastrofalne rečne in hudourniške poplave v deželi Marke v Italiji, v katerih so bile uničene ali poškodovane infrastruktura ter javne in zasebne stavbe in dobrine. Dogodek je imel dramatične posledice (12 ljudi je izgubilo življenje, ena oseba pa je bila pogrešana), povzročil pa je tudi hude gospodarske izgube.

  Italija je decembra 2022 zaprosila za podporo iz Solidarnostnega sklada EU, vendar ni zaprosila za predplačilo. Skupna neposredna škoda je znašala skoraj 670 milijonov EUR.

  Na podlagi predloga Komisije COM(2023) 381 z dne 23. avgusta 2023 je proračunski organ odobril izplačilo Italiji iz Solidarnostnega sklada EU v višini 20 939 095 EUR. Komisija je

5. decembra 2023 sprejela Izvedbeni sklep C(2023) 8598 o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU. Plačilo je bilo izvedeno 14. decembra 2023.

FINANCIRANJE

Posamezni zneski pomoči, ki jih je predlagala Komisija, so bili izračunani po metodi, ki je bila določena leta 2002 in se je uporabila v vseh poznejših zadevah. Temelji na razmerju med priznano skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, in relativnim bogastvom prizadete države, kot ga izraža prag za večjo nesrečo (glej Prilogo I).

V skladu s tem se za „večje naravne nesreče“ uporablja progresiven dvostopenjski sistem, pri čemer država prejme nižjo stopnjo pomoči v višini 2,5 % skupne neposredne škode za del škode, ki je nižji od praga, in višjo stopnjo pomoči v višini 6 % za del škode, ki presega prag. Zneska se seštejeta. Za „regionalne naravne nesreče“ in „naravne nesreče v sosednji državi“ se dodeli pomoč v višini 2,5 % skupne neposredne škode.

Ko sta Evropski parlament in Svet odobrila uporabo sredstev in zagotovila potrebne odobritve v proračunu EU, je Komisija sprejela izvedbene sklepe o dodelitvi pomoči posameznim državam, ki jim je bil nato izplačan celotni znesek. V primerih, ko je bilo odobreno predplačilo, je bil izplačan samo preostali znesek celotnega prispevka.

V prilogah k izvedbenim sklepom so bili navedeni splošni opis predvidene porabe denarja, organi, ki so jih države upravičenke imenovale za obdelavo prispevka iz Solidarnostnega sklada EU, ter neodvisni organ, odgovoren za revizijo in nadzor.

Podrobne finančne preglednice so v Prilogi II k temu poročilu.

V obdobju poročanja sta Evropski parlament in Svet kot proračunski organ v skladu s predlogi Komisije odobrila 30 finančnih prispevkov iz Solidarnostnega sklada EU. Komisija je predlog za uporabo sredstev iz Solidarnostnega sklada EU predložila po naslednjih skupinah:

- 2021

- Komisija je 24. marca 2021 sprejela predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada EU[5] v znesku 484 199 841 EUR za zagotovitev pomoči Grčiji in Franciji po regionalnih naravnih nesrečah, ki so se v teh državah zgodile v letu 2020, ter 20 državam članicam in državam pristopnicam (Albaniji, Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Češki, Estoniji, Franciji, Nemčiji, Grčiji, Madžarski, Irski, Italiji, Latviji, Litvi, Luksemburgu, Črni gori, Portugalski, Romuniji, Srbiji in Španiji) v odziv na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju, ki jih je v začetku leta 2020 povzročila pandemija COVID-19. Temu predlogu za uporabo sredstev sta bila priložena predlog spremembe proračuna št. 2/2021[6], v katerem je bil predlagan prenos 47 981 598 EUR neporabljenih sredstev za leto 2020 neposredno v operativno proračunsko vrstico Solidarnostnega sklada EU, in zahtevek DEC[7] št. 03/2021, v katerem je predlagana prerazporeditev zneska v višini 427 543 750 EUR iz rezervne vrstice rezerve za solidarnost in nujno pomoč v operativno proračunsko vrstico Solidarnostnega sklada EU, in sicer tako v odobritvah za prevzem obveznosti kot tudi odobritvah plačil.

[5] COM(2021) 201 final.
[6] COM(2021) 200 final.
[7] Zahtevek za prerazporeditev sredstev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v skladu s členom 31 finančne uredbe.

Proračunski organ je predlog za uporabo sredstev sprejel 20. maja 2021[8], s čimer je (i) Grčiji in Franciji dodelil 86 744 920 EUR pomoči iz Solidarnostnega sklada EU v zvezi z naravnimi nesrečami, (ii) 20 državam članicam in državam kandidatkam pa je dodelil 529 347 741 EUR pomoči v odziv na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju, ki jih je povzročila pandemija COVID-19.

- Komisija je 29. oktobra 2021 sprejela predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije[9] za zagotovitev pomoči Hrvaški v zvezi z vrsto potresov, ki so se začeli 28. decembra 2020. Predlogu za uporabo sredstev je bil priložen s tem povezan zahtevek DEC št. 28/2021, v katerem je bila predlagana prerazporeditev zneska v višini 277 866 852 EUR iz rezervne vrstice rezerve za evropsko solidarnost v operativno proračunsko vrstico Solidarnostnega sklada EU, in sicer tako v odobritvah za prevzem obveznosti kot tudi odobritvah plačil. Predlog za uporabo sredstev je zajemal celotni znesek, ki ga je bilo treba uporabiti, v zahtevku DEC pa je bilo upoštevano že izplačano predplačilo in predlagana prerazporeditev preostalega zneska v višini 277,9 milijona EUR.

  Proračunski organ je predlog za uporabo sredstev sprejel 15. decembra 2021[10], s čimer je Hrvaški dodelil 319,2 milijona EUR podpore iz Solidarnostnega sklada EU po uničujočem nizu potresov, ki so decembra 2020 in januarja 2021 prizadeli Siško-moslavinsko, Karlovško in Zagrebško županijo.

➢ 2022

- Komisija je 14. oktobra 2022 sprejela predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada EU[11] za pomoč Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Avstriji, Luksemburgu, Španiji in Grčiji po naravnih nesrečah, ki so se v teh državah zgodile v letu 2021. Temu predlogu za uporabo sredstev je bil priložen zahtevek DEC št. 20/2022, v katerem je bila predlagana prerazporeditev 668 482 761 EUR iz rezervne vrstice rezerve za evropsko solidarnost v operativno proračunsko vrstico Solidarnostnega sklada EU, in sicer tako v obveznostih kot tudi plačilih.
- Proračunski organ je predlog za uporabo sredstev sprejel 14. decembra 2022[12], s čimer je dodelil 718 482 761 EUR pomoči iz Solidarnostnega sklada EU: (i) Belgiji, Nemčiji, Luksemburgu, Nizozemski in Avstriji v zvezi s poplavami julija 2021; (ii) Španiji v zvezi z izbruhom vulkana na otoku La Palma 19. septembra 2021 in (iii) Grčiji v zvezi s potresom na Kreti 27. septembra 2021. Predplačili v višini 5 391 796 EUR oziroma 896 375 EUR sta bili za Španijo izplačani že marca 2022, za Grčijo pa aprila 2022. Po

[8] Sklep (EU) 2021/885 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Grčiji in Franciji v zvezi z naravnimi nesrečami ter Albaniji, Avstriji, Belgiji, Češki, Črni gori, Estoniji, Franciji, Grčiji, Hrvaški, Irski, Italiji, Latviji, Litvi, Luksemburgu, Madžarski, Nemčiji, Portugalski, Romuniji, Srbiji in Španiji v zvezi z izrednimi razmerami v javnem zdravju (UL L 194, 2.6.2021, str. 40).

[9] COM(2021) 963 final.

[10] Sklep (EU) 2022/49 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotovitev pomoči Hrvaški v zvezi z vrsto potresov, ki so se začeli 28. decembra 2020 (UL L 9, 14.1.2022, str. 37).

[11] COM(2022) 665 final.

[12] Sklep (EU) 2023/68 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Avstriji, Luksemburgu, Španiji in Grčiji po naravnih nesrečah, ki so se v teh državah zgodile v letu 2021 (UL L 7, 10.1.2023, str. 25).

sprejetju izvedbenega sklepa Komisije o dodelitvi pomoči je bil 27. in 28. decembra 2022 Grčiji, Španiji, Luksemburgu, Nizozemski in Avstriji izplačan še preostali znesek v višini 18 134 078 EUR. Belgija in Nemčija sta leta 2023 prejeli podporo iz Solidarnostnega sklada EU v višini 612 611 256 EUR oziroma 87 737 427 EUR.

ZAKLJUČITVE ZADEV

V skladu s členom 8(3) Uredbe mora država upravičenka v 24 mesecih od datuma izplačila finančnega prispevka predložiti poročilo o finančnem izvajanju (v nadaljnjem besedilu: poročilo o izvajanju) skupaj z izjavo, ki utemeljuje odhodke (v nadaljnjem besedilu: izjava o veljavnosti).

Komisija je leta 2021 zaključila tri zadeve Solidarnostnega sklada EU, prav toliko pa tudi leta 2022.

- ***ZAKLJUČITVE ZADEV LETA 2021***

Madžarska, poplave leta 2010: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU je znašal 22 485 772 EUR. Madžarska je poročilo o izvajanju in izjavo o veljavnosti predložila maja 2013. Po pojasnitvi več vprašanj v zvezi z izjavo o veljavnosti je bila zadeva januarja 2021 zaključena brez finančnih popravkov.

Italija, ledene poplave in zemeljski plazovi leta 2013: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU je znašal 16 310 467 EUR. Italijanski organi so poročilo o izvajanju in izjavo o veljavnosti predložili aprila 2017. Italija je poročala o upravičenih odhodkih v višini 17 046 958,22 EUR, kar je več od prispevka iz Solidarnostnega sklada EU, ki je znašal 16 310 467 EUR. Izjava o veljavnosti je bila sprejeta, zadeva pa je bila zaključena marca 2021.

Bolgarija, hude zimske razmere leta 2015: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU je znašal 6 377 815 EUR. Bolgarija je poročilo o izvajanju in izjavo o veljavnosti predložila novembra 2017. Na podlagi informacij, ki jih je zagotovila, so upravičeni odhodki v okviru Solidarnostnega sklada EU znašali 6 140 983,69 EUR, kar je 236 839,16 EUR manj od prejetega zneska. Bolgarski organi so v poročilu o izvajanju navedli, da so ob koncu obdobja izvajanja na računu ostale obresti v znesku 7,85 EUR, ki jih ni bilo mogoče porabiti za upravičene operacije. Komisija je sklenila, da je treba uporabiti finančni popravek v višini 236 839,16 EUR, in Bolgarijo o tem obvestila septembra 2019. Bolgarski organi so januarja 2020 v odgovoru sporočili dodatne neporabljene obresti v višini 690,23 EUR, ki jih je bilo treba prišteti znesku za vračilo. Komisija je februarja 2020 prejela skupni znesek v višini 237 529,39 EUR, zadeva pa je bila zaključena januarja 2021.

- ***ZAKLJUČITVE ZADEV LETA 2022***

Hrvaška, poplave leta 2014: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU je znašal 8 616 263 EUR. Hrvaška je poročilo o izvajanju predložila aprila 2017. Na podlagi informacij, ki jih je zagotovila, in ugotovitev so upravičeni odhodki v okviru Solidarnostnega sklada EU znašali 11 736 261,85 EUR, kar je 3 119 998,85 EUR več, kot je znašal finančni

prispevek iz Solidarnostnega sklada EU. Komisija je zato sklenila, da finančni popravki niso potrebni, in zadeva je bila maja 2022 zaključena.

Srbija, poplave leta 2014: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU je znašal 60 224 605 EUR. Srbija je poročilo o izvajanju predložila maja 2017. Komisija je na podlagi revizijske analize sklenila, da finančni popravki niso potrebni. Tako je bila zadeva marca 2022 zaključena.

Portugalska, požari leta 2016: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU je znašal 3 925 000 EUR. Portugalska je poročilo o izvajanju in izjavo o veljavnosti predložila maja 2019. Na podlagi informacij, ki jih je zagotovila, so upravičeni odhodki v okviru Solidarnostnega sklada EU znašali 4 037 711 EUR, kar je 112 711 EUR več, kot je znašal prispevek iz Solidarnostnega sklada EU. Komisija je zato sklenila, da se izjava o veljavnosti lahko sprejme in da finančni popravki niso potrebni. Zadeva je bila zaključena maja 2022.

SKLEPNE UGOTOVITVE

V letih 2021 in 2022 se je znova izkazalo, da so naravne nesreče, ki so pogosto posledica podnebnih sprememb, vse pogostejše v Evropi in po svetu, kar ima katastrofalne posledice za človeška življenja, gospodarstvo in ekosisteme. Čeprav so v letu 2021 prevladovale poplave, so bila življenja ljudi ogrožena tudi zaradi vulkanskega izbruha in katastrofalnega potresa. Od marca do septembra 2022 je bilo izjemno suho, kar je na številnih evropskih ozemljih povzročilo sušo in gozdne požare. V skladu z najnovejšo študijo, ki jo je izvedlo Skupno raziskovalno središče[13], je bila ta suša v primerjavi s preteklimi podobnimi dogodki intenzivnejša in obsežnejša v smislu prizadetih območij.

V letih 2021 in 2022 število vlog manjše v primerjavi z letom 2020, ki je bilo za Solidarnostni sklad EU eno najzahtevnejših in najtežjih, saj je bilo njegovo področje uporabe razširjeno na izredne zdravstvene razmere večjih razsežnosti. Zgodili pa sta se dve še posebno uničujoči naravni nesreči.

- Prva je bil niz potresov na Hrvaškem v obdobju od decembra 2020 do januarja 2021, ki so prizadeli zlasti mesto Petrinja in območje Siško-moslavinske županije. Komisija je Hrvaški za okrevanje po nesreči skupno izplačala 319 192 359 EUR.
- Pri drugi je šlo za hudourniške poplave julija 2021 v petih zahodnih državah članicah (Belgiji, Nemčiji, Luksemburgu, Nizozemski in Avstriji), ki so iz Solidarnostnega sklada EU prejele 707,7 milijona EUR pomoči.

Samo ti nesreči sta pomenili več kot dvakratnik skupnega proračuna Solidarnostnega sklada EU za leto 2021, ki je znašal 500 milijonov EUR v cenah iz leta 2011. Zlasti poplave v zahodni Evropi so bile edinstvene, saj so bili skupni stroški škode tako visoki, da Solidarnostni sklad EU ni mogel zadostiti proračunskim zahtevam, zato je bilo **treba uporabiti sorazmerno zmanjšanje za 62 %, da se je zagotovila enaka obravnava prizadetih držav članic**.

Zaradi vse številnejših in obsežnejših naravnih nesreč v letih 2020 in 2021 ter pomoči iz Solidarnostnega sklada EU za izredne razmere v javnem zdravju zaradi COVID-19 **so bile potrebe večje kot kdaj koli prej in ustvaril se je znaten proračunski pritisk na omejena**

[13] Evropska komisija, Skupno raziskovalno središče, *Suša v Evropi – avgust 2022*. Na voljo na naslovu: https://edo.jrc.ec.europa.eu/documents/news/GDO-EDODroughtNews202208_Europe.pdf.

sredstva, ki so bila Solidarnostnemu skladu EU dodeljena v skladu z uredbo o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027.

Ker so nesreče, povezane s podnebnimi spremembami, v Evropi vse pogostejše, je bil **znesek, ki je bil leta 2021 na voljo za Solidarnostni sklad EU, v absolutnem in relativnem smislu nižji kot ob ustanovitvi sklada leta 2002**. V obdobju od leta 2002 (ko je bil Solidarnostni sklad EU ustanovljen) do leta 2013 je najvišji letni znesek dodeljenih sredstev zanj v tekočih cenah znašal 1 milijardo EUR. Leta 2021 **prvič od ustanovitve Solidarnostnega sklada EU zneski pomoči (izračunani z uporabo sprejete metodologije) niso bili v celoti izplačani** za upravičene vloge v zvezi s COVID-19 iz 20 držav prosilk, ker je skupni znesek pomoči, izračunan za vse navedene države, presegel razpoložljiva proračunska sredstva. Zato je bila pomoč iz Solidarnostnega sklada EU v zvezi s pandemijo COVID-19 za vseh 20 držav upravičenk sorazmerno zmanjšana, na podlagi njihovih vlog pa je bilo prejetih 47 % skupne potencialne pomoči, ki je bila izračunana z uporabo sprejete in dosledno uporabljene metodologije. Poleg tega je **večja negotovost glede proračunskih sredstev, ki so na voljo za Solidarnostni sklad Evropske unije v okviru rezerve za solidarnost in nujno pomoč**, dodatno obremenila Solidarnostni sklad EU in včasih zamujala z uporabo pomoči.

Skratka, število vlog in povečane zahteve za Solidarnostni sklad Evropske unije v zadnjih letih kažejo, da obstaja veliko povpraševanje po njegovi podpori in solidarnosti v EU, kar se mora v prihodnje odražati v višjih dodelitvah za proračun Solidarnostnega sklada EU.